N°. 33.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 25 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten April.

De wetgevende vergadering heeft den 19den en 20sten dezer hare beraadslagingen over de wet op de deportatie voortgezet. In de eerste dier zittingen is langdurig gehandeld over een door den heer *Favreau* voorgesteld amendement, strekkende om de bepaling van het 1ste artikel der wet in dier voege te verzachten, dat de gedeporteerden op de hun aangewezen verblijfplaats niet binnen vestingwerken zouden worden opgesloten. Dit amendement met eene geringe meerderheid verworpen zijnde, is het 1ste artikel onveranderd met 436 tegen 232 stemmen aangenomen. Vervolgens is ook het artikel, waarbij Noukahiwa, een der Marquesas-eilanden, als plaats van deportatie wordt aangewezen, goedgekeurd, in weerwil van den krachtigen tegenstand van een aantal leden, welke het genoemde eiland als hoogst ongezond meende te moeten voorstellen, en daarom eene andere plaats verkozen wilden hebben.

In de zitting van den 20sten hebben langdurige beraadslagingen plaats gehad over de vraag, of de wet ook van toepassing zou wezen op degenen die sedert 1848 tot deportatie veroordeeld zijn, maar zich nog in Frankrijk in de gevangenis bevinden, uit hoofde de deportatiestraf nog niet wettig geregeld was. Het oorspronkelijk ontwerp liet die vraag in het midden, maar de regering heeft zich later met het voorstel der commissie vereenigd, waarbij de wet ook op de bedoelde personen werd toegepast. Dit deed eene discussie ontstaan, waarin men de vraag nopens het verleenen eener terugwerkende kracht aan deze wet *au fond* behandelde. De heer *Odillon Barrot* verklaarde zich in eene uitvoerige rede op algemeene regtsgronden daartegen, en op zijn voorstel werd, in weerwil van het verzet des ministers *Baroche*, met 365 tegen 301 stemmen, een nieuw artikel aangenomen, houdende [illegible] op misdrijven na hare afkondiging gepleegd.

Deze stemuitbrenging, die eene nederlaag voor het ministerie is, heeft natuurlijk veel indruk gemaakt, daar zij de oogenblikkelijke gerustheid, ten gevolge van de eenparigheid waarmede de partij der orde zich omtrent den kandidaat van den 28sten April had verstaan, weder aan het wankelen brengt. Intusschen heeft het ministerie, in de zitting der wetgevende vergadering van heden, toch op zijne beurt eene overwinning, alhoewel van minder belang behaald. Het betrof een amendement, waarbij aan de familiën der gedeporteerden het regt werd toegekend om deze veroordeelden te volgen. Het gouvernement wilde zich daarentegen het regt voorbehouden om daarover naar omstandigheden te beslissen, en de vergadering heeft zich met 361 tegen 301 met dat gevoelen vereenigd. — In de zitting van heden werd voorts het wetsontwerp niet door den heer *Baroche*, maar door zijn ambtgenoot van justitie, *Rouher*, verdedigd. Eerstgenoemde wil, zegt men, ten gevolge der stemming van Zaturdag, zijne demissie geven, tenzij het ontwerp op de deportatie, zoals het nu door de wetgevende vergadering gewijzigd is, ingetrokken wierd.

— Op het Elysée is een raad van ministers gehouden, waarin een belangrijk besluit betrekkelijk de voorgedragen wet op de clubs zou genomen zijn.

— De heer *de Rayneval* is tot gevolmagtigd minister van Frankrijk, bij het hof van Rome benoemd.

— De President der Republiek is zelfs naar Angers gereisd en reeds weder alhier teruggekeerd, na aldaar de begrafenis bijgewoond te hebben [illegible] ingestorte hangende brug. Voortdurend werden nog lijken uit de Maine opgehaald, velen van welke deerlijk verminkt of door bajonetsteken doorboord waren. Onder de officieren, welke aan het levensgevaar ontsnapt zijn, bevond er zich een, die ook op de brug van de Elster geweest was, toen die na den slag bij Leipzig sprong. Overal zijn inschrijvingen geopend ten behoeve van de verminkten of de familiën der omgekomenen. Eenige leden der Vergadering willen de gelden, voor het feest van den 4den Mei bestemd, ten behoeve der ongelukkigen aanwenden.

— *Proudhon* is door de regering uit de gevangenis alhier naar die te Doullens overgebragt.

— Het slot der afgebrokene telegraphische depêche uit Rome hield niets anders in, dan dat des avonds de geheele stad verlicht is geweest.

Berigten uit Rome, langs den gewonen weg ontvangen, melden, dat de Paus, onmiddellijk na zijne terugkomst, de volgende concessiën zou doen: de gemeentewet; eene consulta voor finantiële aangelegenheden; eene verbeterde regtspleging in civile en criminele zaken en intrekking van het in circulatie zijnde papieren geld. Van eene algemeene amnestie zou geen sprake zijn; alleen zou aan sommige personen door Z. H. vergiffenis geschonken worden.

Nadere berigten uit Rome tot den 13den behelzen uitvoerige berigten nopens de plegtige intrede van den Paus binnen Rome. Z. H. heeft zijn intogt gedaan omgeven door fransche en romeinsche troepen; zijn rijtuig werd gevolgd door den staf van het fransche leger, vele kardinalen, de municipale commissie en het korps diplomatiek. Overal was eene menigte volks op de been, en ging er groot gejuich op; des avonds was Rome prachtig verlicht. In bijzondere berigten wordt intusschen (even als reeds door de *Augsburgsche Zeitung* werd vermeld) gewag gemaakt van een mislukten moordaanslag op 's Pausen leven, door middel van vuurwerktuig, in de nabijheid van het paleis Chigi, waar eene ontbarsting had plaats gehad. Of men de aanleggers ontdekt had wordt niet gemeld.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 55,50; 5 pCt. 89,20; Nap. renten 94,50; Rom. L. 79$^{1}/_{8}$.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten April.

Het volkshuis van het Erfurter parlement heeft den 18den dezer zijne beraadslagingen over de herziening der constitutie ten einde gebragt. De belangrijke quæstie wegens het regt van vrede en oorlog heeft in die zitting nog tot langdurige discussiën aanleiding gegeven, maar is op eene algemeen bevredigende wijze beslist geworden door het aannemen met 191 tegen 9 stemmen van een door het regter centrum voorgesteld amendement, waarmede de raad van administratie zich vereenigd had, en hetwelk strekte om het regt van vrede en oorlog aan het uitvoerend bewind toe te kennen, onder die beperking dat hetzelve den oorlog niet zou mogen verklaren aan de Duitsche Staten die buiten de unie verbleven zijn. Na voorts besloten te hebben het artikel der constitutie te laten vervallen waarbij de fidei-commissen worden afgeschaft, heeft het huis de additionnele acte aangenomen.

De Pruissische ministers hebben zich in den avond van den 18den naar Berlijn begeven, van waar men met gespannen verwachting tijdingen te gemoet zag nopens de wijze, waarop de besluiten van het volkshuis door de Pruissische regering zullen worden opgenomen.

Volgens berigten uit Erfurt van den 20sten dezer, heeft ook het statenhuis van het parlement dien dag de beraadslagingen over de herziening der constitutie volbragt, en vervolgens de additionnele acte en de kieswet aangenomen, in de eerste waarvan de bepaling omtrent het regt van vrede en oorlog op gelijke wijze als door het volkshuis gewijzigd is. De beide huizen hadden zich tot den 23sten verdaagd, als wanneer men meende dat er nader gehandeld zou worden over die punten, waaromtrent door dezelve uiteenloopende besluiten zijn genomen.

— De Weener bladen berigten dat de plegtige krooning des Keizers op den 18den Augustus aanstaande, als den geboortedag van Z. M., bepaald is.

— Aan de *Köllnische Zeitung* wordt uit Rome berigt, dat de Paus, voor zijn vertrek uit Portici, aan den Koning van Napels niet alleen den vereerenden titel van *Rex piissimus* verleend, maar hem ook bij de verkiezing van eenen Paus dezelfde regten toegekend heeft, welke tot dusverre alleen door Oostenrijk, Spanje en Frankrijk als katholijke mogendheden werden uitgeoefend.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten April.

Dezer dagen hebben bij het parlement onderscheiden belangrijke beraadslagingen plaats gehad. Het lagerhuis heeft den 18den dezer beraadslaagd over de tweede lezing van het door den heer *Fox* ingediende ontwerp op het lager onderwijs, hetwelk een aanmerkelijken tegenstand ontmoet heeft. De voornaamste daartegen ingebragte gronden waren daarin gelegen: dat men de noodige opgaven omtrent den tegenwoordigen staat van dat onderwijs nog miste; dat, naar veler oordeel, bij de aanneming dier wet, het onderwijs zich te veel tot het burgerlijke, met uitsluiting van het godsdienstige, bepalen zou, en dat zulk een stelsel van uitsluitend burgerlijk onderwijs den zedelijken en godsdienstigen toestand des lands zou ondermijnen. Ook de minister *Russell* erkende dat het ontwerp, als te zeer in strijd met den godsdienstigen zin des volks, zoowel den dissenters als de leden der gevestigde kerk, in den tegenwoordigen vorm zijne goedkeuring niet kon wegdragen. De discussien over deze gewigtige aangelegenheid zijn, ten slotte, op voorstel van den heer *Anstey*, veertien dagen uitgesteld.

Den 19den heeft het huis wederom gehandeld over het door den heer *Pakington* ingediende ontwerp van wet, strekkende om de beregting van

jeugdige misdadigers te vereenvoudigen, door aan den plaatselijken regter de bevoegdheid toe te kennen, om hun, dadelijk nadat van hunne schuld op eene voldoende wijze zal gebleken zijn, eene aan het misdrijf evenredige straf op te leggen, en bepaaldelijk ook, om in plaats van veroordeeling tot eene gevangenisstraf, eene kastijding met zweepslagen te gelasten. Ofschoon deze voordragt, wat de beginselen daarvan betreft, vroeger reeds goedgekeurd was, heeft het ook nu, bij de behandeling der bijzondere bepalingen, weder niet ontbroken aan tegenstand tegen die afwijking van het algemeene regt, en met 170 tegen 89 stemmen is besloten, dat de bewuste kastijding slechts toegepast zal kunnen worden op kinderen van 14 jaren of jonger, en niet, gelijk het voorstel inhield, ook op misdadigers van 14 tot 16 jaren. Met deze verandering is de voordragt goedgekeurd.

Voorts is in de zitting van dien dag de discussie voortgezet over het door het gouvernement ingediende ontwerp van wet tot regeling van het bestuur in de Australische kolonien.

— Tot behoedmiddel tegen voortgang van brand in het kasteel van Windsor wordt eene stoommachine van 70 paardenkracht aan den oevver der Thames, bij Eton-College, opgerigt, en moet tegen de maand Julij voltooid zijn. Het reservoir, dat tien millioen gallons water bevatten zal, wordt met ijzeren pijpen in verband gebragt, die naar alle gedeelten van het kasteel leiden. De kosten dezer grootsche onderneming, die onder het bestuur van den heer *Simpson* uit Londen staat, zullen ruim tienduizend ponden sterling bedragen.

— Donderdag den 18 dezer barstte boven de stad Dublin op het onverwachts een zoo hevige storm, met zwaren hagel vergezeld, uit, als weinigen zich herinneren ooit te hebben bijgewoond. Door de hagelsteenen, velen van welke zoo groot als okkernoten waren, zijn minstens dertig- à veertigduizend glasruiten vernield. Een groot aantal boomen is uit den grond gerukt of van takken en bladeren beroofd. — De boekerij van het Geregtshof leverde des namiddags ten vier ure een vreemd schouwspel op. Ongeveer zestig advokaten waren daar met schrijven bezig, in een vertrek dat zijn licht nagenoeg alleen door lantarens in de zoldering ontvangt. Eensklaps werd een sterke bliksemstraal door eene verschrikkelijke menigte hagelsteenen opgevolgd, die de ruiten verbrijzelden en op de hoofden dier heeren nedersloegen. Zij zochten eene schuilplaats in eene naauwe galerij, en bedekten daar hunne hoofden met groote folianten, of door het omslaan van hunne togas. Toen de bui geweken was vond men in eerstgenoemd vertrek eene menigte vellen pas beschreven papier, die ten eenenmale onleesbaar geworden waren.

— Er zijn in Londen berigten van de Kaap de Goede Hoop tot den 22 Februarij ontvangen, houdende dat de *Neptunus* eindelijk den vorigen dag met de aan boord zijnde veroordeelde misdadigers uit Simonsbaai naar Van-Diemensland vertrokken was. Den eigen avond was de geheele stad, tot zelfs in de schamelste buurten, luisterrijk verlicht geweest.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten April.

Laatstleden Zondag namiddag had alhier een vreeslijk ongeluk plaats. Een kind van ongeveer vijf jaren, in de Brugstraat achter een vigilante loopende, om er mede voortgetrokken te worden, had het ongeluk dat zijne kleederen tusschen de wielen vastraakten, waardoor het een eind ver met het rijtuig voortgesleept werd, voor dat het gelukte de vigilante stil te doen houden en het kind los te maken. De kleine had zulke zware verwondingen aan het hoofd bekomen, dat men nog steeds voor 't behoud van zijn leven vreest.

Dit ongelukkig voorval moge toch tot waarschuwing van vele ouders strekken, om hunne vooral nog zoo jonge kinderen niet alléén op straten waar rijtuigen komen te laten gaan.

— De *Soirée Parisienne* ll. Zaturdag door den Heer en Mevr. *Robin* in de Schouwburgzaal alhier gegeven, heeft aan de verwachting der toeschouwers niet alleen ten volle beantwoord, maar die gewis verre overtroffen. Met der daad, al hetgeen de buiten- en binnenlandsche dagbladen aangaande dien kunstenaar en zijne echtgenoote vermeld hebben, is niet te veel gezegd; vele der kunstverrigtingen toch van den heer *Robin* wekten te regt de algemeene verbazing, waaronder wel in de eerste plaats, om iets te noemen, vermelding verdienen de *glazen klok*, en de *onuitputtelijke wonderflesch*, waaruit ontelbare glaasjes verschillende likeuren werden geschonken; terwijl het zoogenoemd *dubbel gezigtsvermogen* van Mevr. *Robin*, die op het enkel klinken eener schel, eene menigte voor haar onzigtbare voorwerpen opnoemt en beschrijft, op zich-zelf alléén het bezoeken dezer soirées waardig is en onbegrijpelijk mag genoemd worden. Ook de fantastique pittoresque voorstellingen waren zeer fraai.

Heden avond geeft de heer *Robin* alhier zijne tweede en laatste soirée, welke wij hopen dat door een talrijk publiek zal bezocht worden.

— Wij vernemen dat in het laatst dezer of het begin der volgende week Dr. *Gutzlaff*, de beroemde Zendeling onder de Chinezen, ook onze stad zal bezoeken en eene openbare mededeeling doen.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Zaturdag zijn ingekomen de twee navolgende haar door de Tweede Kamer toegezonden wets-ontwerpen, namelijk: dat omtrent het toezigt en de zorg over de zaken der Munt, en dat tot overbrenging van fondsen voor het herstel van het Nederlandsche muntwezen van de begrooting van 1849 op die van 1850. De Vergadering heeft besloten die wets-ontwerpen naar de afdeelingen te verzenden.

— Maandag heeft er weder eene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal plaats gehad.

In deze zitting heeft de Commissie, belast geweest met het ontwerpen van een reglement van orde voor beide de Kamers, haar ontwerp ter tafel gebragt, en is op voorstel van den heer *de Man* besloten om de discussiën, in plaats van Dingsdag, dadelijk aan te vangen. Na eenige discussiën wordt de algemeene strekking van het reglement van orde goedgekeurd met 93 stemmen tegen ééne (die van den heer *Groen van Prinsterer*.) De artt. 1—25 worden daarna achtereenvolgens aangenomen, uitgenomen art. 11, houdende dat bij eene vereenigde zitting de beide Kamers als slechts één beschouwd worden, als overbodig.

In de vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal van Dingsdag, is de beraadslaging over het reglement van orde voor de vereenigde vergadering der Kamers voortgezet en ten einde gebragt. Nadat in de volgende artikelen nog een tweetal wijzigingen gebragt waren, is het reglement in zijn geheel met 88 tegen 5 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Mutsaerts*, *van Nispen van Sevenaer*, *Wintgens*, *van Eck* en *Bachiene*.

Op art. 45 van het reglement van orde is door den heer *Wintgens* een amendement voorgesteld geworden, waarbij werd uitgegaan, van de stelling dat de vereenigde vergadering van de beide Kamers het regt zou hebben om in de haar aangeboden wets-ontwerpen amendementen te brengen. Dat voorstel van den heer *Wintgens* is na langdurige beraadslagingen met 87 tegen 7 stemmen afgestemd.

Voor hetzelve hebben gestemd de heeren: *Mutsaers*, *van Nispen van Sevenaer*, *Wintgens*, *van Eck*, *Engelen*, *Bachiene* en *Storm*.

Na de vaststelling van het reglement is de vereenigde vergadering terstond overgegaan tot de trekking der zeven afdeelingen, waarin zij zich overeenkomstig dat reglement verdeelen zal.

Vervolgens heeft de Vergadering besloten de wets-ontwerpen betrekkelijk het Regentschap en de Voogdijschap naar die afdeelingen te verzenden.

Tot voorzitters der afdeelingen zijn verkozen de heeren: *van Zuylen van Nyevelt*, *van Hall*, *Sloet tot Olthuis*, *van Goltstein*, *Gevers van Endegeest*, *Donker Curtius* en *Storm*;

tot onder-voorzitters de heeren: *Corver Hooft*, *van Welderen Rengers*, *Hoffman*, *van Nispen van Pannerden*, *de Man*, *Martens van Sevenhoven* en *Lightenvelt*.

— In de Memorie van Toelichting tot het wetsontwerp ter regeling der Voogdijschap, wordt, onderanderen, gezegd hoe zich bij het ontwerpen reeds dadelijk de vraag voordeed welke de verhouding dier wet tot de voorschriften van het gemeene regt omtrent minderjarigheid en voogdij zijn zou. De bepalingen van het Burgerlijk Wetboek schenen niet wel van toepassing op de voogdij des Konings verklaard te kunnen worden; hetwelk echter niet wegneemt dat die regelen van dat Wetboek, welke ten waarborg voor den persoon en de goederen des minderjarigen moeten strekken, niet uit het oog moesten worden verloren. — Volgens Art. 4 des Ontwerps kan de beëediging der Voogden, als de Staten-Generaal bij het openvallen der voogdij vergaderd zijn, onmiddellijk afgelegd en de voogdij aanvaard worden. Maar in het denkbaar geval dat de Staten niet bij elkander zijn, is bij Art. 3 bepaald dat de voogdij tot zoo lang niet aanvaard wordt, maar de Voogden, voorloopig, op hunne verantwoordelijkheid, slechts als bewindvoerders handelen. De overweging dat de Vorst, die de Kroon der Nederlanden draagt, van den beginne af eene Nederlandsche opvoeding genieten en dus ook gedurende zijne minderjarigheid te midden zijner onderdanen leven moet, ligt ten grondslag aan Art. 6, hetwelk zegt dat tot eene buitenlandsche reis van meer dan twee maanden, de bij de wet te verleenen goedkeuring der Staten-Generaal vereischt wordt.

Uit hoofde niet al de Voogden welligt gelijkelijk de noodige gelegenheid tot het persoonlijk waarnemen der voogdij hebben, en het zelfs nuttig kan heeten dat enkelen hunner zich uitsluitend aan het beheer der goederen toewijden, wordt bij Art. 9 bepaald dat de Raad van Voogdijschap twee uit zijn midden ter waarneming en uitoefening van het dagelijksch beheer committeert, en eene instructie vaststelt, waarnaar die gecommiteerden zich op hunne verantwoordelijkheid zullen te gedragen hebben.

Het bepalen der som, die jaarlijks aan de inrigting en het onderhoud van het Huis des Konings zal worden te koste gelegd, wordt in Art. 14 aan den Raad van Voogdijschap opgedragen, zoo omdat deze gerekend kan worden even goed, ja beter dan de Kantonregter in staat te zijn de jaarlijksche verteringen van den jeugdigen Vorst en de verdere onkosten te bepalen, als omdat men het beter in het belang eener geregelde administratie achtte de bepaling der te verteren som niet te doen plaats hebben voor den geheelen duur der voogdij, maar telkens voor een tijd van twaalf maanden.

Art. 16 zegt dat, dadelijk na het eindigen der voogdijschap, de afgetreden Voogden in handen des Konings volledige rekening en verantwoording van het gevoerd beheer afleggen. De Memorie voegt hierbij dat de boedelbeschrijving, bij het openen der voogdij gemaakt, tot grondslag dier verantwoording strekken zal, die door de jaarlijksche staten, bij Art. 15 voorgeschreven, veel in eenvoudigheid en duidelijkheid zal winnen.

— Bij de voordragt op de regeling van het regt van *enquête*, bij de Grondwet aan de Tweede Kamer toegekend, wordt bepaald dat, indien door de Vergadering een besluit is genomen tot het instellen van eenig onderzoek, dit besluit, door middel van de *Staats-Courant*, zal worden bekend gemaakt; — dat aldan *alle* ingezetenen *verpligt* zullen zijn om aan de oproeping eener daartoe benoemde commissie tot verhoor te voldoen; — dat zij zullen kunnen worden gehoord in persoon, of ook *ter hunner woonplaats*, en, zoo de commissie dit noodig oordeelt, *onder eede*; — dat de nalatigen te dier zake zullen kunnen worden verwezen tot eene *geldboete*, en des noods *bij gijzeling* zullen kunnen worden gedwongen om aan de oproeping te voldoen.

Bij nalatigheid wordt de geldboete bepaald op *f* 20 tot *f* 80; bij her-

haalde nalatigheid op *f* 60 tot *f* 150. Dien onverminderd kan de commissie van den bevoegden regter-commissaris bij de arrondissements-regtbank een *bevel van medebrenging* tegen den nalatigen getuige of deskundige requireren.

Bij dit onderzoek kan niemand genoodzaakt worden geheimen van het bedrijf, door hem of de zijnen uitgeoefend, te openbaren; — of datgene, hetwelk hij, ter zake van zijnen stand of wettige betrekking geheim behoort te houden. Verklaringen, op deze wijze door getuigen of deskundigen afgelegd, kunnen nimmer als bewijs, of tegen hem-zelven of tegen derden, gelden. Zij, die bij *onder eede* afgelegde verklaringen daadzaken opzettelijk hebben vervalscht, zullen te dier zake, wegens *meineed*, volgens de bepalingen van het strafregt, worden gestraft. De getuigen zullen *schadeloosstelling* als in *burgerlijke regtszaken* kunnen vorderen.

De bevoegdheid en werkzaamheid eener commissie van onderzoek worden, bij de sluiting der Zitting, niet geschorst. In geval van *ontbinding* houdt de bevoegdheid op, en worden de te dier zake gegijzelden ontslagen.

— Van Regerings wege is uitgegeven het wets-ontwerp op de examina ter beoefening der geneeskunst, hetwelk, benevens eene memorie van toelichting en een advies, door de daartoe benoemde Commissie, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken is aangeboden. De voornaamste bepalingen uit dat wets-ontwerp komen hierop neder: Tot het verkrijgen van den doctoralen graad in de geneeskunde wordt gevorderd: 1°. een voorbereidend examen; 2°. een natuurkundig examen; 3°. een geneeskundig examen en 4°. een toegepast examen. Voor de doctoren in de heel- of verloskunde wordt bij dit laatste nog een ander onderzoek in de kennis van die speciale wetenschap gevorderd. Voor geneesmeesters wordt gevorderd: 1°. een voorbereidend, 2°. een natuurkundig, 3°. een geneeskundig toegepast examen. De voorbereidende examina worden door eene Staats-Commissie, de natuurkundige examina door vijf Hoogleeraren, het geneeskundig examen door de Geneeskundige Faculteit, het toegepast examen weder door eene Staats-Commissie afgenomen. De doctorale graden worden verleend door de Universiteiten, die van geneesmeesters door de laatstbedoelde door den Koning te benoemen Staats-Commissie. Vroedvrouwen worden geëxamineerd door den provincialen arts en twee verloskunstoefenaren. De apothekers leggen af: 1°. een voorbereidend, 2°. een natuurkundig, 3°. een pharmaceutisch, 4°. een toegepast examen. Het toegepast examen wordt afgenomen door eene door den Koning te benoemen Staats-Commissie, welke het diploma uitreikt. De examina zijn kosteloos en openbaar. De officieren van gezondheid der 3de klasse zijn vrijgesteld van het voorbereidend examen, die der 1ste en 2de klasse, mitsgaders zij die vijf jaren de genees- of heelkunst hebben uiegeoefend, ook nog van het natuurkundig examen. De candidaten in de geneeskunde zijn vrij van het natuurkundig examen, en zij, die het doctoraal examen in de geneeskunde bereids hebben afgelegd, zijn alleen aan een toegepast examen onderworpen.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden:

1°. het pensioen toe te kennen, op het daartoe door hen gedaan verzoek: aan den luitenant-generaal *C. J. M. grave van Limburg Stirum*, Hoogstdeszelfs adjudant in buitengewone dienst, kommandant van de 1ste divisie infanterie, opperbevelhebber der vesting Maastricht, en zulks onder dankbetuiging voor zijne lange en getrouwe diensten; aan de kapiteins *C. G. W. H. Reimer* en *W. Pot*, plaats-majoors der 3de klasse te Hellevoetsluis en te Bergen-op-Zoom; en 2°. te benoemen: bij den plaatselijken staf, tot kapitein en plaatsmajoor van de 3de klasse: te Hellevoetsluis, de 1ste luitenant *J. F. Thirion*, van het 4de regiment dragonders; te Bergen-op-Zoom, den 1sten luitenant *R. A. van Otterloo*, van het 2de regiment dragonders; bij het 3de regiment infanterie, tot 1sten luitenant, bij anciënneteit, den 2den luitenant *R. M. Francken*, van het 4de regiment infanterie.

Al verder heeft Zijne Majesteit bij onderscheiden besluiten goedgevonden:

1°. op het daartoe door hem gedaan verzoek, het pensioen te verleenen aan den majoor *J. J. P. van Munnich*, van het 1ste regiment infanterie;

2°. te benoemen: bij het wapen der infanterie: bij het 1ste regiment, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *C. Neeteson*, van het korps; tot kapitein van de 3de klasse, bij anciënneteit, den 1sten luitenant *C. N. Peperkamp*, van het 7de regiment infanterie; bij het 2de regiment infanterie: tot 1sten luitenant, bij anciënneteit, den 2den luitenant *P. Olrée*, van het korps; en

3°. over te plaatsen: bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indië, den 2den luitenant *H. W. Brongers*, van het 2de regiment vesting-artillerie.

— Bij besluit van 20 April jl., n°. 9, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen: tot 3de lid van het bestuur van den Theodorus-polder (Noord-[redacted]

— Bij Koninklijk besluit van den 20sten April 1850, n°. 83, zijn benoemd: tot controleurs bij 's Rijks belastingen te Gennep (Limburg), de heer *H. C. Hanewinckel*, thans ontvanger te Eijsden (landzijde); te Workum (Friesland), de heer *W. F. Vertholen*, thans surnumerair der belastingen te Breda; te Winterswijk, de heer *H. Byleveld*, thans surnumerair der belastingen te Leeuwarden.

— De *Staats-Courant* behelst heden de wet van den 12den April 1850, tot verhooging van de begrooting der uitgaven uit de fondsen voor kwade posten wegens de belasting op het personeel en het regt van patent, over de dienstjaren 1843/44—1847/48 (*Staatsblad* n°. 13).

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* vermeldt dat aan het ministerie van binnenlandsche zaken veel bedrijvigheid heerscht, aangaande de wet op het lager onderwijs, waaraan met kracht gewerkt werd.

— Bij den Raad van State is thans, naar men verneemt, aanhangig een wetsontwerp strekkende tot het verleenen van toestemming der Staten-Generaal tot het huwelijk van H. K. H. Mevr. de Prinses *Louise* der Nederlanden met Z. K. H. den Kroonprins van Zweden.

— Maandag ll. is te 's Hage aangekomen en aan het hôtel *Bellevue* afgestapt, Z. K. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen met talrijk gevolg. Aan het station van den spoorweg bevonden zich 's Konings adjudant de luit.-generaal *Klerck* en de hofmaarschalk *Clifford* tot de ontvangst des Kroonprinsen, benevens 's Konings adjudant *de Haze Bomme*, die bij Z. K. H. als zoodanig dienst doet. Kort na de aankomst in het hôtel heeft Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden een bezoek bij den Kroonprins afgelegd, des avonds heeft Z. K. H. Hoogstdeszelfs opwachting gemaakt bij HH. MM. den Koning en de Koningin, en daarna bij HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*. Het gevolg van Z. K. H. bestaat uit den graaf *von Manderström*, kamerheer en secretaris-generaal van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen, *Otto de Knorning*, kamerheer, *Victor Edman*, luitenant-adjudant van Z. K. H. en *P. Hobt. Lumberg*, lijfarts van Z. K. H.

— De commissie tot beraming der grondslagen van de verdeeling van de opbrengst der algemeene collecte, tot ondersteuning van hulpbehoevenden, ten gevolge van den watersnood in het voorjaar van 1850, heeft het aandeel in het beschikbaar bedrag bepaald voor: Noordbrabant op *f* 130,418.84½; Gelderland *f* 47,021.68; Overijssel *f* 331.50; Limburg *f* 28,888; uitmakende te zamen eene som van *f* 206,660.02½.

— Z. M. heeft het Departement van Oorlog gemagtigd, om de miliciens van 1849 voor den tijd van drie maanden onder de wapenen op te roepen, ten einde gekleed en geoefend te worden, mitsdien zullen de bedoelde miliciens op den 15 Mei zich in de hoofdplaats der provincie verzamelen.

— Naar men verneemt is de generaal-majoor *Serraris* ad interim benoemd tot opperbevelhebber van Maastricht, ter vervanging van den luit.-generaal *van Limburg Stirum*.

— Den 22sten dezer zijn een 60tal personen uit de gemeente Boekel, Cuijck, enz. onder de leiding van den Eerw. Heer *Van den Heuvel*, R. K. priester, naar Amerika vertrokken.

— Den 18den dezer is in den Stedelijken Raad te Rotterdam besloten, langs de geheele uitgestrektheid van den nieuwen aanbouw aan het Nieuwewerk een kaaimuur van bazalt op te trekken.

— Men schrijft uit Middelburg van den 19den April:

«Met genoegen hebben wij vernomen, dat bij wijze van naamlooze vennootschap, een plan is tot rijpheid gekomen om alhier op eene groote schaal aan te leggen eene garancine-fabriek, door de heeren *Salomonson en Comp.*, in overeenstemming met de heeren *Spoors* en *Sprenger*. De kennis die de eerstgenoemde sedert eenige jaren van de Zeeuwsche meekrappen en het theoretisch gedeelte dat daarmede in betrekking staat, hebben verkregen, zoowel als hun handel aan dit artikel gewijd, doen met veel grond op eene goede uitkomst hopen; vooral als men in aanmerking neemt de groote voorkeur die door de verbruikers aan de garancine boven de meekrap, als verwstof gegeven wordt, voortspruitende uit deszelfs volkomene reinheid, als zijnde van alle nadeelige en overbodige bestanddeelen gezuiverd; alsmede de goedkoope transport-kosten van dit artikel, als houdende in een meer klein volume hetzelfde deel verwstof als de meekrap in een veel grooter, waarbij ook nog mag gewezen worden op de gunstige ligging dezer stad, in het midden der meekrap-cultuur. Wij wenschen dat de poging van onze geachte stadgenooten, tot vestiging dezer fabriek, met het beste gevolg moge worden bekroond."

— De *Amsterdamsche Courant* vermeldt uit het Nieuwe Diep, dat met 1 Mei het tegenwoordig wachtschip, Zr. Ms. fregat *Jason*, zal worden opgelegd en het thans uit Oost-Indië teruggekeerd fregat *de Sambre* als wachtschip dienen zal. De staf van den kommandant gaat over van *de Jason* op *de Sambre*. Het stoomfregat *Ardjoeno*, onder bevel van den kapt.-luit. ter zee *Voet*, zou van Amsterdam naar het Nieuwe Diep, komen om zich gereed te maken voor eene buitenlandsche reis.

— Den 21sten dezer is door een fellen brand aan het Nieuwe Diep de koren- en pelmolen van de heeren gebr. *Janzen* tot den grond toe afgebrand.

— Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda van den 22sten April jl., zijn veroordeeld:

Johannes Verbiest, wonende te Bergen-op-Zoom, ter zake van mishandeling onder verzachtende omstandigheden, tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen.

Dingena Konings, *Adriana de Bruin* en *Maria Bogers*, oud 20 jaren, allen wonende te Rucphen, wegens houtdiefstal, de twee eerste tot gevangenzetting voor den tijd van zes dagen, de derde van drie dagen.

Cornelis de Rooy, wonende te Hoeven, wegens diefstal van heide, tot gevangenzetting voor den tijd van drie dagen; en

Cornelia de Jong, huisvrouw van *Cornelis de Jong*, wonende te Breda, wegens het uiten van openbare smaadwoorden, in eene geldboete van *f* 10 ten behoeve van den Staat.

— In den nacht van den 19den op den 20sten April, is er lood uit de goot en van het dak van het tolhuis n°. 8 aan den steenweg van 's Princenhage op Breda ontvreemd; en

In den nacht van den 20sten op den 21sten April, is men door middel van een ladder, gehaald uit het karhuis van den buurman, geklommen op den zolder van den bouwman *Cornelis van Pul*, onder Rucphen, waarvan men het zoldervenster had nagelaten te sluiten, en zijn aldaar van den bij hem inwonenden knecht *Hubertus Commissaris*, ontvreemd:

Een zwarte bombazijnen jas met beenen knoopen;

Een zwarte bombazijnen broek;

Een stropdas met zwarte en roode strepen;

Een halsdas met roode ruiten;

Twee voederkatoenen hemden;

en ten nadeele van bouwman *C. van Pul* voornoemd, veertig centen aan geld, twee graanzakken en circa 2½ ℔ havergort.

DE MAZELEN.

Vroeger heb ik de voldoening gehad, dat een artikel, door mij aan deze Courant ingezonden, over de toen alhier heerschende zoogenaamde *Griep* (*influenza*), ten einde daardoor vooral mijnen medeinwoners nuttig te zijn, ook door eenige andere tijdschriften is overgenomen. Dit spoort mij aan om hetzelfde te doen over de nu aanwezige *mazelen*, waardoor reeds eenigen bezweken zijn.

Ik houd de oorzaak dezer ziekte voor eene nog onbekende eigenaardige smetstof in den dampkring, die bijzonder op die deelen werkt, welke met denzelven in regtstreeksch verband zijn, zoo als: de teedere huid der oogen en der luchtwegen of der ademhalingswerktuigen, de laatste beginnende in den neus en de mondholte en zich uitstrekkende tot in de longen; terwijl bij hevenige aandoeningen ook de minder gevoelige en met eene dikkere opperhuid bekleede algemeene huid daarin deelt.

Hierdoor ontstaat een geprikkelde toestand dier deelen: de oogen worden buitengewoon glinsterend, vochtig, en het wit roodachtig opgespoten; in den neus verwekt die prikkeling niezen met vermeerderde slijmafscheiding, in den mond eene slijmbedekking op eenen rooden grond, in de luchtpijp en verder in de longen eene eigenaardige hoest, waarom sommige de mazelen, hoewel zeer ten onregte, tot de verkoudheid (catarrhus), als gevolg van het vatten van koude of belette huiduitwaseming, rekenen en haar den catarrhalen uitslag (*exanthema catarrhi*) noemen. Dit zijn gewoonlijk de voorboden (waartoe zich echter dikwijls geheel de ziekte bepaalt) van de eigenlijke mazelen of van den uitslag; want neemt de ziekte toe, zoodat geheel de uitwendige huid met hare voortzetting in de spijsverteringsingewanden, enz., ook aangedaan wordt, dan deelen de huidbloedvaatjes ook in die prikkeling en er ontstaan in de huid geringe uitstortingen van bloed en daardoor roode vlakjes, welke als vloosteken door de opperhuid heen schijnen.

Omtrent de geneeskundige behandeling der mazelen is het eene *eerste* wet bij alle ziekten, wier oorzaak eene *smetstof* is, dat om door dezelve aangedaan te kunnen worden er eene vatbaarheid voor die smetstof moet bestaan, gelijk dit algemeen bij de pokken, zelfs bij inenting, bekend is. En daarom worden bij eene epidemie niet allen ziek, ja, krijgt somtijds in een talrijk huisgezin, waar vele kinderen (deze zijn om de teederheid der huid bijzonder vatbaar voor allen uitslag) aan denzelfden beperkten huisselijken dampkring zijn blootgesteld, slechts een eenig deze ziekte, zelfs, omdat de mazelen-smetstof gewoonlijk in meer uitgebreiden dampkring verspreid is, zonder eenige berekenbare gemeenschap met mazelen-lijders. Eene *tweede* wet is bij de geneeskundige behandeling van elke besmetting, dat het stoffelijk vermogen der smetstof door de kunst moet vernietigd, of zij zelve door de Natuur weêr uit het ligchaam moet gevoerd, worden; welke laatste ook daarin volgens vaste natuurwetten werkzaam is, waardoor de ziekte eenen geregelden loop houdt. Dit vernietigen der smetstof vermag de kunst tot nog toe ook bij de mazelen niet — en daarom mag men de Natuur in hare uitvoering van geheel de stof door geene zoogenaamde geneesmiddelen storen. De in den gewonen loop der ziekte kundige arts zal daarom alleen toezien of er ook bijzondere afwijkingen van dien loop plaats hebben, om alsdan naar omstandigheden te handelen. Algemeen is bij de mazelen in gebruik — of liever in misbruik — de huiduitwaseming — bevorderende geneeswijze door broeijen of zweetmiddelen, waardoor de huidprikkeling vermeerderd wordt. Dit algemeen in gebruik zijnde broeijen is om die prikkeling allerschadelijkst; doch men moet de lijders ook zorgvuldig voor het zoogenaamde vatten van koude bewaren, afhangende van plotselijke verandering in temperatuur, b. v. door eenen togt, daar deze plotselijke verandering de huid ook sterk prikkelt, en waardoor ook zeer dikwijls de ziekte naar meer belangrijke inwendige deelen verplaatst wordt, hetwelk men naar binnen slaan noemt. Ook moet men om deze reden vooral zorgen dat het spijsverteringskanaal noch door voedsel, noch door ontlastingsmiddelen, enz., geprikkeld wordt; zelfs moet men alle buitengewone ontlastingen, als gevolg van prikkeling, dadelijk tegen gaan.

Volgens deze theorie ben ik altijd, en ook nu nog, zeer gelukkig geweest met mijne mazelen-patienten. Zoodra ik de vermelde voorboden ontdek moeten zij zooveel mogelijk in dezelfde temperatuur — liefst in de Oranjeriewarmte of 56° Fahrenheit — blijven. Zijn zij te bed, dan mogen zij niet te veel ondergestopt, en of uit voorzigtigheid in het geheel niet verbed worden, of de ziekenkamer moet bij het verbedden behoorlijk verwarmd zijn, en om de daarbij onvermijdelijke verandering van temperatuur der huid is er aan geen verschoonen te denken. En dit alles tot zoo lang de vermelde hoofdverschijnselen der ziekte geweken zijn. Verder, gedurende de ziekte volstrekt geen medicijnen, daar deze alleen — zoo als reeds vermeld is — zouden moeten dienen om de kracht der smetstof te vernietigen, welke (ten minste mij) nog niet bekend zijn; terwijl alle andere, zelfs de zweetmiddelen, hier niets kunnen helpen, integendeel ligtelijk, al ware het maar alleen door den loop der ziekte te vertragen, kunnen schaden. Tot drank mag men niets gebruiken, dan laauwe watermelk, of om den smaak laauwe limonade of citronade, doch vooral niet te scherp door het zuur, of wat gewone laauwe slappe zwarte thee; herzegge laauw, want om de prikkeling niet te warm, doch om de nog veel nadeeligere plotselijke temperatuursverandering vooral geen koud water, of dit laatste bij zeer kleine hoeveelheden, b. v. van tijd tot tijd een eijerlepeltje vol, wanneer het als verkoelend of ontprikkelend middel de beste medicijn is. Tot spijs, hetzij om den honger te stillen, welke zelden plaats heeft, hetzij omdat men zoo gaarne ziet, dat een zieke toch iets eet, gebruike men niets dan wat goed gezegen en oudbakken brood met een weinigje boter, of eenig ander zacht en gemakkelijk te verteren voedsel.

Gedurende de ziekte wordt er zóó veel smetstof in den dampkring der ziekenkamers uitgewasemd, dat de ervaren arts de ziekte reeds door deszelfs reuk kent. In het belang van den zieken moet men die smetstof door van tijd tot tijd voorzigtig te luchten doen ontsnappen — en in het belang van de gezonden moeten deze dien dampkring zoo veel mogelijk vermijden, om óf niet zelven aangedaan te worden, óf de smetstof naar elders, b. v. in de kleedingstukken, over te brengen, waarop zelfs de praktizijns wel wat meer mogten letten; waarbij men vooral niet moet denken, dat men niet meer dan eens door deze besmetting kan aangedaan worden, hetgeen zelfs bij de pokken het geval niet is.

De meeste naziekten der mazelen, gewoonlijk het gevolg van verkeerde huisselijke verzorging of geneeswijzen, betreffen de oogen en de longen, hetzij dat in de oogen eene langdurige ontsteking der oogleden achter blijft, hetzij dat in de longen de zenuwen aandoenlijk blijven tot aêmborstigheid (*asthma*), of de prikkeling in langdurige ontsteking, of desorganisatie, en daarna spoedig of naderhand in verettering ontaardt, om alzoo de longtering daar te stellen.

Breda, April, 1850.

Dr. J. W. E. DE MAN.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 22 April.

TARWE: Poolsche tot vorige prijzen met veel handel aan Cons.; andere Soorten in één doen met weinig handel; verkocht: 127, 129 ℔ p. bonte Pools. *f* 262, 270; 131 ℔ mindere dito *f* 270; 129, 130 ℔ geringe dito *f* 255; 120, 127 ℔ N. Gron. *f* 163, 176; 120 ℔ N. Oldammer *f* 170; 117 ℔ ger. Vries. *f* 160; 130 ℔ bonte Pools. *f* 275.

ROGGE in één doen: 121 ℔ Holst. *f* 118; 119 ℔ N. Inlands. *f* 113.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 122 ℔ N. Amersf. *f* 150; 123 ℔ puike Jar. Holst. *f* 140.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 45; Vlieg *f* 44; 1 Mei eerstk. *f* 44 à *f* $43\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; 1 Sept. en Oct. eerstk. *f* 33, 1 Nov. en Dec. eerstk. *f* [illegible].

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $31\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $30\frac{3}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $37\frac{1}{4}$.

RAAPKOEKEN *f* 52 à 56. — LIJNKOEKEN *f* $6\frac{1}{2}$ à $9\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 23. APRIL 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 6,70	tot » 6,90.
Het dito dito Rogge	» » 4,25	» » 4,40.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 4,40.
Het dito dito Boekweit	» » 0,00	» » 4,20.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een ligt Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 0,00	tot *f* 1,80.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,60.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De kar Spaanders		» 2,85.
De » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (23 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{1}{4}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{5}{16}$; 3 pCt. $64\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; 4 pCt. $85\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $84\frac{1}{4}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $66\frac{7}{8}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $46\frac{5}{8}$; Frankr. 3 pCt. $51\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; Spanje Ardoins $11\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; dito van 510 p. st. $11\frac{9}{16}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; dito Onbep. St. $10\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; 3 pCt. $36\frac{7}{8}$, 37; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $29\frac{9}{16}$; Coupons Ardoins $8\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Portugez. te Londen 5 pCt. $35\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; dito 4 pCt. $35\frac{13}{16}$, $36\frac{1}{8}$, 36; Rusland 5 pCt. $103\frac{1}{2}$; dito 1828—29 $103\frac{1}{4}$; Certif. 1831—33 $94\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $85\frac{3}{4}$; Id. bij *Stiegl.* $84\frac{1}{4}$; Inschr. in Assign. 6 pCt. $63\frac{1}{2}$; N. Russen $4\frac{1}{2}$ pCt. 95; Oostenr. Metall. $75\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$; dito Nieuwe 5 pCt. $81\frac{5}{8}$; Denem. 5 pCt. $96\frac{1}{4}$; Louisiana 5 pCt. $91\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. 89.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.